

Albrecht Joachim Krakevitz von

Programma, Qvo Pro-Rector Academiae Rostochiensis Albertus Joachimus von Krakevitz/ S. S: Theol. Doctor & Prof. P. ... Festum Spiritus Sti. Civibus Academicis condigne celebrandum indicat ... Hocce gratissimum fore ifficium Spiritui Sancto tempore Pentecostali præstandum

Rostochii: Typis Joh. Wepplingii, [1716?]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1003520421>

Druck Freier Zugang

J. 512.

1716. Pfingsten.

~~A 1256~~ 146.

1716

PROGRAMMA,
QVO
PRO-RECTOR ACADEMIÆ ROSTOCHIENSIS
ALBERTUS JOACHIMUS von Grafeviß/

S. S Theol. Doctor & Prof. P. Serenissimi Ducis Mecklenb.
Regnantis Consil. Eccl. & per Distr. Mecklenb. Superint.
Facult. Theol. Senior ejusdemqve
h. t. DECANUS.

**FESTUM
SPIRITUS STI.**

CIVIBUS ACADEMICIS
condigne celebrandum indicat

Eosdemqve

*Ut Filium DEI ad exemplum Spiritu
glorificare studeant,*

serio hortatur,

Certus,

Hocce gratissimum fore officium Spiritui Sancto
tempore Pentecostali præstandum.

ROSTOCHII, Typis JOH. WEPPLINGII, SEREN. PRINC. & ACAD. Typogr.

N. 76

M. 1256 116

Niversæ Scripturæ

Canonica scopum esse, *ut credamus Jesum esse Christum, illum Filium Dei, & ut credentes vitam habeamus per nomen ejus*: Johannes expresse testatur C. XX. 31. Nemo itaque mirabitur, quod hodie qualicunqve hac mea Scriptura, nomen illud glorificare intendam, quod omnibus mortalibus non minus in venerationem

quam solatium est propositum. Innumera quidem prostant argumenta hoc ipsum iudicantia, ast in tanta illorum copia unicum illud seligere placuit, quod ab exemplo *Spiritus Sancti* peti potest. Quodsi enim ipse Spiritus, cujus Festum hodie celebramus, actionibus suis Pentecostalibus Jesum Christum illum Filium Dei glorificat, quidni nostrum foret, ut verbis & factis illius evehere gloriam, per quem nos salutis aeternæ reddimur participes. *Spiritus S.* se glorificaturum esse, prædixerat olim Christus Joh. XVI. 14. *Ille, inquam, sc. Spiritus veritatis, tertia Deitatis persona, me glorificabit, quia de meo accipiet & vobis renunciabit.* Varia est Filii DEI gloria, quam nemo mortaliū sufficienter assequi potest. Genitus est ab aeterno ex essentia DEI Patris, unde Johannes admiratur *gloriam ipsius tanquam unigeniti à Patre* C. I. 14. Habet Spiritum Sanctum æque à se ac à Patre procedentem, quem propterea *Spiritum Christi* nominare consuevit sacra pagina Rom. VIII. 9. Hic autem Spiritus, cum *Spiritus gloria* sit juxta 1. Petr. IV, 14. gloria ipsius Filii inde omnino elucescit. In hoc Filio ab aeterno nostra facta est electio Eph. I, 4. *Per Eundem omnia creata sunt* Joh. I, 3. *omniaque cum DEO reconciliata* Col I, 20. Ipse est Messias, Summus noster Pontifex, noster Propheta, noster Rex, ut omni jure meritoque *Dominus gloria* dicatur 1. Cor. II, 8. Si quæretur, quomodo is, qui Dominus gloriae est, qui infinitam à se ipso conf. Joh. V, 26, & in se ipso possidet Majestatem, eandemque vere divinam, glo-

glorificari possit à Spiritu sancto? Facilis est responsio; Fieri hoc non actuali gloriae & Majestatis collatione sed ejusdem manifestatione, saepius enim verba, quae fieri, esse, vel agere quid significant, non tam essentiam vel actum, quam ejusdem notificationem denotant. Conf. Glass. in Phil. S. p. m. § 69. Unde B. Dorscheus in Comm. ad h. l. rectissime Græcum $\delta\omicron\lambda\alpha\sigma\delta$ exposuit: Manifestando & doctrinam Christi profuturo. Hæc ipsa expositio nititur verbis proximè sequentibus, quando hanc adjecit rationem; quia de meo accipiet & renunciabit vobis. Dudum observarunt Theologi Orthodoxi, his verbis non unice respici ad mysteriorum Evangelicorum manifestationem, sed ipsam simul insinuari Spiritus S. à Filio processio-nem. Unde Cyrillus Alexandrinus non sine acumine præclare scripsit: Non est alienus à substantia Filii Spiritus, sed ex ea naturaliter procedit, natura omnino idem, in persona verò propria subsistens. Cum autem venerit, ait, non loquetur à se ipso quicquam, id est, non aliam, quam ego docui disciplinam sequitur, nec alias leges feret, sed cum quasi mens mea sit, ea, quæ mea sunt, revelabit. Hæc à Salvatore dicuntur, non ut ministri locum habere Spiritus videatur, sed ut ejusdem cum Filio substantia confirmetur. Propterea præmissi, quia etiam ventura annuntiabit vobis, ac si diceret, id signum vobis sit, ex mea illum substantia esse, & mentem esse quasi meam, quia futura, ut ego vobis, prædicet, quod facere minime posset, nisi in me esset: & cum per me procedat, ejusdem mecum substantia sit. Porro ita: Minime alicujus rei Spiritus indiget naturaliter, ut accipere illi, quod non habeat, opus sit; hoc enim credere impium est. Verum, quoniam consubstantialis Filio est, proceditq; per eum, omnem ejus habens virtutem, ideo ait, quia de meo accipiet. Subsistere namq; per se Spiritum credimus, & id esse verè, quod dicitur. Verum cum insit in substantia DEI & ex ea procedat, omnia, quæ DEI sunt, in se ipso naturaliter habet. Non enim participatione aut habitudine, nec ut alius à substantia DEI, sed quemadmodum floris odor qualitatem ejus naturalem olfactui offert, ita de DEO & Spiritu S. intelliges, sublimius vim exempli accipiens. Nihil igitur detrahitur Spiritui, cum accipiens à Filio credatur. Nam cum à Filio naturaliter procedat, ut proprius ejus, cum omnibus quæ absolute habet, accipere dicit, quæ ipsius

ipsius sunt. Frustra huic argumentationi opponitur, quod Christus non dixerit *de me*, aut, *à me*, sed *de meo* accipiet; Non enim accipit Spiritus S. de eo quod est extra Christum, sed de eo quod est intra Christum, unde etiam de ipso Christo accipit. Neque ab hae Veterum expositione mentes nostras alienas reddere potest, quod Christus locutus fuerit in futuro tempore: *accipiet*, non autem in præterito; siquidem novimus, quod æternitas omne complectatur tempus, adeoque futurum non excludit præteritum. Procedere enim Spiritus S. est actus æternus, quo absque omni temporum vicissitudine à Filio æque ac Patre suam accipit essentiam, in Patre & Filio semper existens, unam eandemque numero essentiam cum Patre & Filio habens. Interim haud sine causa Christo placuit verbum *λαμβάνω* in futuro exprimere, quia glorificatio adhuc erat futura, atque sic in futurum quoque demonstranda, unde ratio hujus glorificationis, quæ est processio Spiritus S. à Filio & identitas essentia cum Filio, per futurum quoque significanda fuit. Huc respexit B. Paulus Tarnovius, quando in Comm. suo ad h. l. ita scripsit: *Causa hæc referenda est ad utramque operationem Spiritus S. in discipulis; quia enim accipiet de Filio, sive ab eo procedit, ut à Patre, hinc est, quod clarificat Filium, cui est, ὁμοσίῳ, quemadmodum ille ἀπάνωροςμα Ἰησὺ δόξης καὶ χαρᾶν Ἰησὺ ὑπεράσπεως αὐτοῦ (τῷ Θεῷ πατρὶ) Hebr. l. 3. & quod annunciat eadem discipulis, quæ Filius habebat dicere.* Videamus nunc paucis ipsum vaticinii modo expositi complementum, non quidem quatenus illud per omne Nihil se extendit tempus & ad hujus universi consummationem usque durat, sed quatenus in primo Christianorum Festo Pentecostali conspicuum fuit. Novimus enim, quod sancto hocce tempore, Apostoli in unum congregati, omnes impleti fuerint Spiritu Sancto, ceperintque loqui aliis linguis, quemadmodum Spiritus dedit illis eloqui. Quid autem loquebantur Apostoli? Aut ut rectius dicam: Quid per Apostolos loquebatur Spiritus Sanctus? Glorificandus erat DEI Filius; quicquid itaque agebat Spiritus S., quicquid loquebatur, illud omne tendebat in glorificationem Filii. Spiritus Sanctus, modo hæcenus inaudito, veniebat super Apostolos Domini. Fiebat subito à Cælo sonus sicut vehementer lati venti, implebatque totam domum ubi erant

erant sedentes. Videbantur Apostolis divisa lingvæ quasi ignis, se-
debatqve Spiritus super unumquemque eorum. An vero hæc in sui
convertebat glorificationem Sanctissimus Spiritus? Audiamus quid
per os Petri ipse respondeat Spiritus Act. II. 3. **JESUS** dextra **DEI**
exaltatus, promissionemq; Sancti Spiritus consecutus à Patre, effudit
nunc quod vos videtis & auditis. **O** magnum pietatis mysterium!
JESUS dextra **DEI** exaltatus, **DEUS** & homo in una persona, ef-
fudit Spiritum S, qui summus natura Deus est, quiq; operatur omnia in
omnibus, libere & independenter, distribuens seorsim unicuiq; sicut vult.
I. Cor. XII. 6. 11. Cæcus omnino esset, qui non animadverteret, hoc
in summam **FILIO DEI** cedere gloriam. Et hoc Spiritus S. nequa-
quam dissimulat, sed aperte profitetur; Vult etenim ut universo
mundo innotescat, se sua accepisse & in omnem æternitatem acci-
pere à Filio non minus quam à Patre. Hinc Filius promissionem
Sancti Spiritus consecutus dicitur à Patre. Omnia quippe quæ Pater
habet, & in quibus à Filio non distinguitur, illa quoque habet Filius;
Et quod consecutus est à Patre illud etiam effudit, Spiritum nimirum S.;
Manifestissimo indicio, Spiritum Sanctum æque à Filio ac Patre pro-
cedere. Consequenter, Filii & Patris una eademque est gloria atq;
Majestas vere divina æterna & infinita. Minimè tamen sola hæc pro-
cessionis manifestatione absolvitur Filii glorificatio, quam omni nisu
intendit Spiritus S.; Sed quæ Filii **DEI** in genus quoque humanum
extant merita, revelanda & annuncianda erant per totum terrarum
orbem. Hinc quamprimum Petrus ὁ πρῶτος πέμψατο τὸ ἅγιον φέ-
ρόμενον suam contra iniquas malevolentium censuras, quibus multo
omnia adscribebant, apologiam absolverat, totus est in eo, ut pluri-
bus recenseat, quæ intensissimum Filii **DEI** erga miserrimos pecca-
tores amorem indicare poterant. Viri, inquit, *Israélite audite*
verba hæc: JESUM Nazarenum, Virum à DEO demonstratum in-
ter vos virtutibus & miraculis, & signis, quæ fecit per ipsum
DEUS in medio Vestri, sicut & ipsi nostis. Hunc definito consilio
& præsentia DEI deditum, accipientes per manum iniquorum,
crucifigentes interfecistis: Quem vero DEUS resuscitavit, solvens
dolores mortis, quemadmodum non erat possibile, teneri ipsum
ab illa, David enim dicit de ipso, Proposui Dominum coram me

perpetuo, quia ex dextris meis, ut non commovear. Propter hoc letatum est cor meum, & exultavit lingua mea; amplius vero etiam caro mea habitabit sub spe Quia non derelinques animam meam in inferno, nec dabis Sanctum Tuum videre corruptionem. Notam fecisti mihi viam vita, implebis me letitia cum facie Tua. Viri fratres, licitum loqui cum libertate loquendi ad vos de Patriarcha Davide, quod & mortuus & sepultus sit, & monumentum ejus est inter nos usque ad diem hunc. Propheta itaque cum esset & sciret, quod juramento jurasset ipsi Deus, ex fructu lumbi ipsius, quod ad carnem, surrecturum Christum, ut sederet super thronum ipsius. Providens locutus est de resurrectione Christi, quod non derelinquenda esset anima Ipsi in inferno, neque caro ipsius visura corruptionem. Hunc ergo Jesum resuscitavit Deus, cujus omnes nos sumus testes. Certo igitur cognoscito omnis domus Israel, quod & Dominum & Christum ipsum Deus fecerit, hunc Jesum quem vos crucifixistis. Totius hujus concionis Petrinæ, quæ Spiritum Sanctum habuit Autorem, unicus fuit scopus, ut Filius Dei glorificaretur, ut tanquam Christus s. Messias agnosceretur. Principes hujus seculi & populus judæicus sedens in tenebris & umbra lethifera, non agnoscebant Dominum gloriæ; Gloriam itaque Filii Dei, quam habuerat apud Deum Patrem, antequam hic mundus esset, Joh. XVII. 5. claram & illustrem reddere intendebat Spiritus S. toti mundo, hinc inspirabat Petro & reliquis Apostolis omnia & singula quæ prædicanda erant de ejus persona, officio & beneficiis plane divinis. Cumque doctrina de Christo crucifixo judæis esset scandalo, à Gentilibus vero pro stultitia haberetur; ne quicquam obstaret Filii DEI glorificationi, ipse Spiritus Sanctus auditorum aperiebat corda, ut attenderent dictis ab Apostolis. Act. XVI. 14. & suam in obsequium Christi captivarent rationem. 2. Cor. III. 6. Auditores Petri cum ipsius audivissent concionem, mox corde cumpuncti ad Petrum reliquosque dixerunt Apostolos: Quid faciemus, Viri fratres? Quibus omnium nomine Petrus id dedit responsi: Pœnitentiam agite & baptizator quilibet vestrum super Nomine Jesu Christi in remissionem peccatorum,

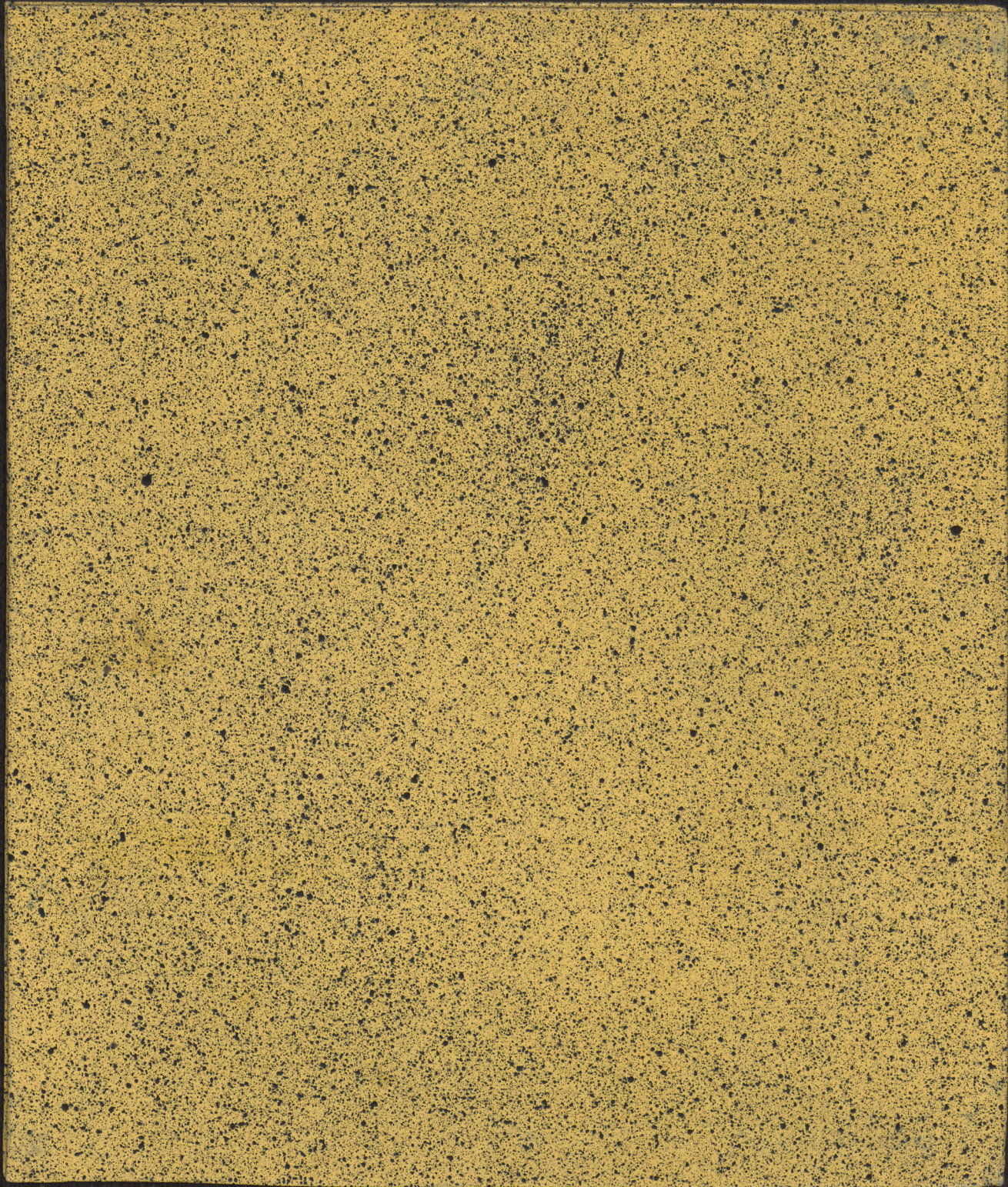
1117

nam accipietis donum Sancti Spiritus. Vestra enim est promissio & liberorum vestrorum & omnium, qui procul, quotquot advocaturus est Dominus DEUS noster. Act II. 37. 38. Perpendite hæc Vobiscum curatius, Cives Optimi, & discite, quomodo sanctum hocce transigendum sit Festum Pentecostale. Ipse suo Vobis præivit exemplo, qui Patris & Filii dicitur Spiritus. Idem in hunc usque diem occupatissimus est, ut Jesum Nazarenum Filium illum Dei & Mariæ Virginis glorificet. Ne quæso permittatis, ut penes Vos vilescat mysterium illud de Christo, ex quo multifaria elucescit DEI sapientia, & in quod introspicere desiderant Angeli Eph. III. 10. 1. Petr. I. 12. Suo indulgeant genio, quibus sanctissimæ Religiois nostræ dogmata nulli sunt curæ; Videbunt etenim in extremo iudicii die cum tremore & angore, severissimum iudicem, quem hic prædicatum agnoscere, recusarunt Jesum Christum. Paratus est, ut Vestra aperiat corda Sanctissimus Dei Spiritus, mittit in hunc usque diem suos Apostolos & Legatos, qui Verbum Evangelii Vobis annunciant. Durante hoc Festo Pentecostali per tres integros dies à primo mane usque ad seram vesperam audientur voces fidelium Jesu Christi servorum, qui, donis Spiritus Sancti variis instructi, nunquam cessant glorificare Dei Filium. Ad vos quoque pertinere promissionem de Nomine Domini nostri Jesu Christi, quod per illud æternam hominibus destinata sit salus; sonora clamitant voce. O utinam vestra æque compungerentur corda, quemadmodum compungebantur Auditorum Petri! Si ulla penes Vos sanctissimi Spiritus est reverentia; Si minima Vos tangit animarum Vestrarum sollicitudo, venietis ad minimum & auscultabitis verbo, quod Christum pro Vobis in mortem traditum & Vestræ salutis ergo resuscitatum annunciat. Nolite novum expectare evangelium, non enim aliud revelabitur unquam, quam quod hactenus audivistis, quodque Christum Filium Dei glorificat. Si Angelus ex cælis veniens Evangelizaret Vobis, præter id quod Evangelizavimus Vobis, anathema sit. Gal. I. 8 Obsequimini Spiritui Sancto, qui ordinem salutis æternæ adipiscendæ claris & perspicuis Vobis revelavit verbis in Concione Petri
Pente-

Pentecostali: *Pœnitentiam agite.* Nostis abunde ex informa-
tione Præceptorum Vestrorum , quod Evangelium de Christo nul-
lam nobis indulgeat peccandi licentiam. Porius apparuit Salu-
taris DEI gratia omnibus hominibus, erudiens nos, ut abnegemus
impietatem & mundanas concupiscentias, ac sobrie & juste & pie
vivamus in presenti seculo. *Expectantes beatam spem & ap-
paritionem gloria magni DEI & Salvatoris nostri JESU Christi.*
*Qui dedit se ipsum pro nobis, ut liberaret nos ab omni iniquita-
te & purificaret sibi ipsi populum peculiarem, amulum honorum operum.*
Hæc proferenda & eloqvenda nobis magno cum verborum pondere
commissa sunt in Ep. ad Tit. II. 11. sq. Obtestamur itaque Vos per
nomen DOMINI nostri JESU Christi, per gloriam, quam Pater de-
dit Filio suo ab omni æternitate, quamque Spiritus Sanctus no-
bis omnibus ad æternam animarum nostrarum revelavit salutem,
sequimini exemplum Spiritus Sancti, & Filium DEI hoc Festo
Pentecostali & omnibus vitæ vestræ diebus, ex omnibus glori-
ficatè viribus. Sic templum eritis Spiritus Sancti & hic per du-
bios hujus seculi anfractus Vos in æternam Filii DEI intro-
ducturus erit gloriam. *Quod ut fiat amicitus
precamur.*

*P. P. Sub Sigillo Universit. Rostoch.
ipsa primi Pentecostes die XXXI.
Maji, Anno MDCCXVI.*

nam accipietis donum Sancti Spiritus. Vestra enim est pro-
liberorum vestrorum & omnium, qui procul, quotquot ad-
est Dominus DEUS noster. Act II. 37. 38. Perpendite h-
biscum curatius, Cives Optimi, & discite, quomodo sa-
hocce transigendum sit Festum Pentecostale. Ipse suo Vob-
ivit exemplo, qui Patris & Filii dicitur Spiritus. Idem i-
usque diem occupatissimus est, ut Jesum Nazarenum Fil-
lum Dei & Mariæ Virginis glorificet. Ne quæso perm-
ut penes Vos vilescat mysterium illud de Christo, ex qu-
tifaria elucescit DEI sapientia, & in quod introspicere d-
rant Angeli Eph. III. 10. 1. Petr. I. 12. Suo indulgeant g-
quibus sanctissimæ Religiois nostræ dogmata nulli sunt
Videbunt etenim in extremo judicii die cum tremore &
re, severissimum judicem, quem hinc prædicatum agno-
recusarunt Jesum Christum. Paratus est, ut Vestra aperia-
da Sanctissimus Dei Spiritus, mittit in hunc usque diem
Apostolos & Legatos. qui Verbum Evangelii Vobis annu-
Durante hoc Festo Pentecostali per tres integros dies à prim-
ne usque ad seram vesperam audientur voces fidelium Jesu-
sti fervorum, qui, donis Spiritus Sancti variis instructi,
quàm cessant glorificare Dei Filium. Ad vos quoque pe-
re promissionem de Nomine Domini nostri Jesu Christi,
per illud æterna hominibus destinata sit salus; sonora clar-
voce. O utinam vestra æque compungerentur corda, quo-
modum compungebantur Auditorum Petri! Si ulla pene
sanctissimi Spiritus est reverentia; Si minima Vos tangit a-
rum Vestrarum sollicitudo, venietis ad minimum & aufcu-
tis verbo, quod Christum pro Vobis in mortem traditum &
stræ salutis ergo resuscitatum annunciat. Nolite novum
ctare evangelium, non enim aliud revelabitur unquam,
quod hactenus audivistis, quodque Christum Filium Dei gl-
cat. Si Angelus ex cælis veniens Evangelizaret Vobis
ter id quod Evangelizavit Vobis, anathema sit. Gal. I. 8
sequimini Spiritui Sancto, qui ordinem salutis æternæ adipe-
dæ claris & perspicuis Vobis revelavit verbis in Concione

